

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Excessibus Praelatorum, & subditorum. Titulus VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Gregorius decimus in generali concilio Lugdunensi.

Usurarium voraginem (quæ animas devorat, & facultates exhaurit) compescere cupientes, constitutionem Lateranensis a concilio contra usurarios editam, sub divina maledictionis interminatione precipimus inviolabiliter observari. Et quia, quo minor feneratoribus aditit feneratorum comoditas, eo magis adimetur fœnus exercendi libertas, hac generali constitutione facimus, ut nec collegium, nec alia universitas, vel singularis persona cuiuscunque sit dignitatis, conditionis aut status, alienigenas & alios non oriundos de terris ipsorum, publicè fœnentem pecuniam exercentes, aut exercere volentes, ad hoc domos in terris suis conducere, vel conductas habere, aut aliàs habitare permittant: sed huiusmodi usurarios manifestos omnes intra tres menses de terris suis expellant, nunquam aliquos & tales de cætero admittant: nemo illis ad fœnus excedendum domos locet, vel sub alio titulo quocunque concedat. Qui verò contra fecerint, si personæ fuerint ecclesiasticæ, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, suspensionis: minores verò personæ singulares, excommunicationis: si autem collegium, seu alia universitas, interditi sententiam ipso factò senoverint incursum. Terræ ipsorum (quandiu in eis idem usurarii commorantur) extraneis ecclesiasticis subiacent interdito. Cæterum si laici fuerint, per suos ordinarios ab huiusmodi excessu (omni cessante privilegio) per censuram ecclesiasticam compellantur.

CAP. II.

Manifesti usurarii licet mandaverint usuras restitui, ecclesiasticæ sepultura negabuntur, nisi primum satisfacti, vel secundum formam huius decreti idoneè caventur. Sepulchrum aut contra hanc constitutionem, Lateranensem, etc. paratum incurrant. Testamento ipsorum aliter facta non valent, nec debet eis aliquis interesse, vel eos adhibere, vel ad constitutionem admittere. h. d. Inan. Anst.

Quamvis usurarii manifesti de usuris, quas receperant ad satisfieri expressa quantitate vel indistinctè in ultima voluntate mandaverint: nihilominus tamen eis ecclesiastica sepultura denegatur, donec de usuris ipsis fuerit (prout patiuntur facultates eorum) plenariè satisfactum: vel illis quibus faciendâ est restitutio, si præsto sint ipsi, aut alii, qui eis possint acquirere, vel eis absentibus loci ordinario, aut ejus vicægerenti, sive rectori parœciæ, in qua rector habitat, coram aliquibus fide dignis de ipsa parœciâ (quibus quidem ordinario, vicario, & rectori prædicto modo, cautionem huiusmodi eorum nomine licet præsentis constitutionis auctoritate recipere: ita, quòd illis perinde actio acquiratur) aut servo publico de ipsius ordinarii mandato idoneè de restitutione faciendâ sit cautum. Cæterum si receptarium usurarium sit quantitas manifesta, illam semper in cautione prædictâ exprimi volumus: alioquin aliam recipientis cautionem huiusmodi arbitrio moderandam: ipse tamen sceler non minorem quam verisimiliter creditur, moderetur: & si secus fecerit, ad satisfactionem residui teneatur. Omnes autem religiosos & alios, qui manifestos usurarios, contra præsentis sanctionis formam ad ecclesiasticam ausi fuerint admittere sepulturam, pœnæ Lateranensis concilii, sub Alexand. III. c. 25. b. alii, alios, c. al. na: idem in eodem, d. Supple sum effectus, idè sit cautus, aliam Inan. Anst. Dornen, ad vocatus, ne in ipso casu simpliciter ferret articulum, quòd movit ad usuras, quia de monachibus tantum nisi probentur recepisse, textus non loquitur, factus nota, in simili, supra, tit. 21. cap. 1. & promissio de dando non conclusit dationem. s. q. r. d. est. Font.

ranentis concilii contra usurarios promissio præsentibus subiacere. Nullus manifestorum usurarium edictum, nec interit, aut eos ad confessiones admittat, nisi ipsi solvant: nisi de usuris satisfecerint, vel de satisfactione idoneam cautionem. Testamenta quoque manifestorum usurarium facta non valeant, sed sunt irrita ipso iure.

DE EXCESSIVIS PRAELATORUM, & SUBDITORUM.

TITVLVS VI. CAP. I.

Mendicantes non possunt acquirere nova loca ad habitandum, vel antiqua alienare vel mutare, absque specialis licentia super de hac prohibitione faciat mentionem. In acquirenda terra pro eremitica vita ducenda, cessat prohibitio. h. d. Inan. Anst. Bonifacius octavus.

Ubi ex eo, quòd prædicatores, minores & ceteri, si alii mendicantes, in civitatibus, castribus, villis, aut aliis locis ad habitandum decem vel sex de novo suscipiunt, seu olim suscepta dimittunt, huiusmodi ad alia transferentes, diversa censura quodam præcipiant, & frequentes clamores ad sedem Apostolicam, proferantur. Nos super hoc providere volentes, hoc perpetuo prohibemus edicto, ne decem aliqui vel aliqui de prædictis, quibuscunque super hoc privilegio muniti existant (quæ ipsis contra tenorem conditionum præsentis nullatenus volumus suffragari) in aliqua civitate, castro, villa, seu loco quocunque ad habitandum domos, vel loca quæcunque de novo recipere, seu habitus recepta mutare, vel ea venditioni, permutationi, donationi aut cuiuscunque alienationis titulo quocunque in alios transferre præsumant, absque sedis Apostolicæ licentia & speciali, plenam & expressam fierentem prohibitionem huiusmodi mentionem: si secus egerint, irritum decernentes. Per hoc tenentes, qui vana licentia suorum licentia (quin cellas, mansiones seu habitatioes in cremo, sive locis ubi non sit hominum habitatio) de propinquo, possint acquirere ac mutare non suscipimus interdictum.

DE PRIVILEGIIS.

TITVLVS VII. CAP. I.

Exempti vel privilegiati, ut non tenentur proff. subire iudicium, ratione delicti, contractus aut rei, si non sint in loco ubi non tenentur, contractus aut rei, si non sint in loco ubi non tenentur.

Innocentius quartus in causa generali Lugdunensi.

Volentes ad libertatem (quam nonnulli Apostolica sedes privilegio exemptionis indubie integram observari, ut & illam alii manifestè infringant, & ipsi eius limites non excedant ex destinatione irretractabili definitum, quòd quantumcumque sit exempti gaudeant libertate, nihilominus ratione ratione delicti sive contractus, aut rei, de qua con-

a al. satisfactio. b Hec duo verba, & subditi non debent antiqui codices, & in recentioribus magis concordant. c Per hoc excluditur hic legatus de Later. Fin. d. v. d. Inan. Anst. de refer. c. 14. ubi hoc decretum innovatur. e Privilegiatus debet excedere mensuram privilegii, supra, tit. 21. cap. 1. ubi dicitur: quod quantumcumque, &c.